

Accountantsverslag 2023

14 juni 2024

Veiligheidsregio
Zaanstreek - Waterland

VERSTEGEN
accountants en adviseurs

Aan de directie en het algemeen bestuur van
Gemeenschappelijke Regeling Veiligheidsregio Zaanstreek-Waterland
Prins Bernhardplein 112
1508 XB ZAANDAM

info@verstegenaccountants.nl
www.verstegenaccountants.nl

Dordrecht, 14 juni 2024

Ref.: 1418/JvdL/AH/LdJ

Geachte directie en bestuur,

Overeenkomstig uw opdracht hebben wij de jaarrekening 2023 van Gemeenschappelijke Regeling Veiligheidsregio Zaanstreek-Waterland (verder genoemd: Veiligheidsregio Zaanstreek-Waterland) gecontroleerd. In overeenstemming met artikel 213 van de Gemeentewet en Controlestandaard 260 Communicatie met de met governance belaste personen, brengen wij verslag aan u uit over onze bevindingen.

Onze controle is uitgevoerd in overeenstemming met Nederlands recht, waaronder de Nederlandse controlestandaarden, het Controleprotocol WNT 2023 en de Beleidsnota rechtmatigheid Veiligheidsregio Zaanstreek-Waterland 2023-2026 (inclusief normenkader 2023), vastgesteld door het algemeen bestuur op 20 oktober 2023. Bij de uitvoering van onze controlewerkzaamheden hebben wij de materialiteit voor de jaarrekening als geheel vastgesteld op € 535.000 en de rapporteringstolerantie voor dit accountants-verslag op € 25.000.

Ter informatie en ter identificatie vermelden wij de belangrijkste bedragen zoals die blijken uit de door ons gecontroleerde jaarrekening 2023 en het bedrag van de door ons gehanteerde materialiteit bij de planning en uitvoering van de jaarrekeningcontrole:

Veiligheidsregio Zaanstreek-Waterland	2023	2022
Jaarrekening		
Balanstotaal	€ 22.282.000	€ 23.921.000
Eigen vermogen	€ 1.360.000	€ 1.804.000
Totaal lasten inclusief reservemutaties	€ 53.558.000	€ 40.751.000
Totaal baten inclusief reservemutaties	€ 53.387.000	€ 40.772.000
Resultaat (na mutaties in de reserves)	- € 171.000 (N)	+ € 22.000 (V)
Materialiteit	€ 535.000	€ 407.000

Het is de verantwoordelijkheid van het dagelijks bestuur van Veiligheidsregio Zaanstreek-Waterland om de jaarrekening op te maken in overeenstemming met het Besluit Begroting en Verantwoording (BBV) en de Wet Normering Topinkomens (WNT) en de daarop berustende bepalingen. Het dagelijks bestuur is tevens verantwoordelijk voor de rechtmatige totstandkoming van baten, lasten en balansmutaties in de jaarrekening in overeenstemming met de begroting en met de in de relevante wet- en regelgeving opgenomen bepalingen. Het dagelijks bestuur heeft in de jaarrekening 2023 onder hoofdstuk 2 de rechtmatigheidsverantwoording opgenomen en heeft in de paragraaf Bedrijfsvoering in het jaarverslag onder hoofdstuk 8.4 de belangrijkste bevindingen, afwijkingen en verbeterpunten nader toegelicht. Het is onze verantwoordelijkheid een controleverklaring over de getrouwheid van de jaarrekening te verstrekken.

De controle is op 5 april 2024 afgerond en wij zijn voornemens om een goedkeurende controleverklaring voor getrouwheid te verstrekken bij de jaarrekening 2023. Dit onder het voorbehoud dat deze jaarrekening ongewijzigd wordt vastgesteld door het dagelijks bestuur op 27 juni 2024 en ongewijzigd wordt goedgekeurd door het algemeen bestuur op 10 juli 2024.

In het geval dat de door ons gecontroleerde jaarrekening nog wordt gewijzigd, verzoeken wij u om zo snel mogelijk contact met ons op te nemen over de dan ontstane situatie.

Onze bevindingen hebben wij op 18 maart 2024 voorgelegd aan uw organisatie en toegelicht op 3 april 2024 aan uw adviseur financiën en concerncontroller. Dit accountantsverslag hebben wij vervolgens op 21 mei 2024 nader toegelicht aan uw directeur en de bestuurlijk portefeuillehouder Financiën.

Wij benadrukken dat dit accountantsverslag uitsluitend is bedoeld om u te informeren over onze controlebevindingen en aanbevelingen. Belanghebbenden kunnen u vragen om een afschrift van onze rapportage(s) voor hun beoordeling van de financiële stand van zaken van Veiligheidsregio Zaanstreek-Waterland en van de risico's in haar bedrijfsvoering. Wij benadrukken dat wij niet aansprakelijk zijn voor eventuele gevolgen van externe verspreiding.

Wij vertrouwen erop u met dit verslag voldoende te hebben geïnformeerd en zijn graag bereid om het nader toe te lichten.

Hoogachtend,

W.P. de Vries RA

INHOUDSOPGAVE

1. Onze belangrijkste boodschappen aan Veiligheidsregio Zaanstreek-Waterland.....	5
1.1. Opdrachtbevestiging.....	5
1.2. Materialiteit, normenkader en (rapportering)toleranties	5
1.3. Goedkeurende controleverklaring getrouwheid	6
1.4. Rechtmatigheidsverantwoording	6
1.5. Het verloop van onze controlewerkzaamheden.....	6
2. Vermogen, resultaat en continuïteit	7
2.1. Analyse vermogen, resultaat en resultaatontwikkeling	7
2.2. Financiële positie en continuïteit.....	8
2.3. Interne beheersing.....	8
2.4. Weerstandsvermogen.....	9
3. Jaarverslag.....	10
4. Algemene controlebevindingen bij de jaarverslaglegging 2023	10
4.1. Rechtmatigheid	10
4.2. WNT-verantwoording	15
4.3. SiSa-verantwoording.....	15
4.4. IT-beheersing	19
4.5. Verwerking van geconstateerde afwijkingen.....	19
5. Overige onderwerpen.....	20
5.1. Naleving van wet- en regelgeving en frauderisicobeheersing.....	20
5.2. Onafhankelijkheid	21
5.3. Duurzaamheid.....	22
6. Slot.....	23

1. Onze belangrijkste boodschappen aan Veiligheidsregio Zaanstreek-Waterland

1.1. Opdrachtbevestiging

In onze opdrachtbevestiging van 19 september 2023 hebben wij de tussen Veiligheidsregio Zaanstreek-Waterland en Verstegen accountants en adviseurs gemaakte afspraken ten aanzien van het controleren van de jaarrekening 2023 bevestigd.

1.2. Materialiteit, normenkader en (rapportering)toleranties

Bij de uitvoering van onze controlewerkzaamheden hebben wij de materialiteit voor de jaarrekening 2023 als geheel vastgesteld op € 535.000. De berekening hebben wij verricht conform het Besluit Accountantscontrole Decentrale Overheden (BADO) en de op 20 oktober 2023 door het algemeen bestuur vastgestelde Beleidsnota rechtmatigheid Veiligheidsregio Zaanstreek-Waterland 2023-2026, gebaseerd op 1% van de totale werkelijke lasten over 2023 inclusief de toevoegingen aan de reserves. De rapporteringstolerantie voor dit accountantsverslag is overeenkomstig de Beleidsnota rechtmatigheid Veiligheidsregio Zaanstreek-Waterland 2023-2026 vastgesteld op € 25.000.

Afwijkingen als gevolg van fraude of fouten zijn materieel indien redelijkerwijs kan worden verwacht dat deze, afzonderlijk of gezamenlijk, van invloed kunnen zijn op de economische beslissingen die gebruikers op basis van deze jaarrekening nemen. De materialiteit beïnvloedt de aard, timing en omvang van onze controlewerkzaamheden en de evaluatie van het effect van onderkende afwijkingen op ons oordeel. Wij houden ook rekening met afwijkingen en/of mogelijke afwijkingen die naar onze mening om kwalitatieve redenen materieel zijn.

Met ingang van verslagjaar 2023 geeft het dagelijks bestuur een rechtmatigheidsverantwoording, voor het eerst bij de jaarrekening 2023. Voor de controle van de jaarrekening 2023 heeft u in uw Beleidsnota rechtmatigheid Veiligheidsregio Zaanstreek-Waterland 2023-2026 (inclusief normenkader) en in uw Financiële verordening 2023-2026 hierover afspraken gemaakt.

Onze controle is uitgevoerd in overeenstemming met:

- Nederlands recht, waaronder de Nederlandse controlestandaarden; en
- het Controleprotocol WNT 2023.

Wij baseren onze controleopdracht op de uitgangspunten die zijn vastgelegd in:

- de Gemeentewet, het Besluit begroting en verantwoording provincies en gemeenten (BBV) en de normen afkomstig van de Commissie Bedrijfsvoering en Auditing Decentrale Overheden (BADO), allen in aangepaste vorm voor de rechtmatigheidsverantwoording;
- de geactualiseerde Kadernota Rechtmatigheid 2023 van de commissie BBV, vanwege de rechtmatigheidsverantwoording;
- de Nota verwachtingen accountantscontrole SiSa 2023;
- de Beleidsnota rechtmatigheid Veiligheidsregio Zaanstreek-Waterland 2023-2026 inclusief Normenkader, vastgesteld door het algemeen bestuur op 20 oktober 2023 en uw eigen verordeningen, kaders en afspraken.

1.3. Goedkeurende controleverklaring getrouwheid

Wij hebben de controle van de jaarrekening 2023 van Veiligheidsregio Zaanstreek-Waterland afgerond. Wij geven bij de jaarrekening 2023 een goedkeurende controleverklaring af voor getrouwheid. Dit onder het voorbehoud dat deze jaarrekening ongewijzigd wordt vastgesteld door het dagelijks bestuur op 27 juni 2024 en ongewijzigd wordt goedgekeurd door het algemeen bestuur op 10 juli 2024.

De accountantscontrole over verslagjaar 2023 leidt hiermee indirect tot een oordeel over de rechtmatigheid van alle baten, lasten en balansmutaties, via een getrouwheidsoordeel over de rechtmatigheidsverantwoording.

1.4. Rechtmatigheidsverantwoording

In hoofdstuk 2 van de jaarrekening is de rechtmatigheidsverantwoording van het dagelijks bestuur opgenomen. Het dagelijks bestuur heeft conform de door het algemeen bestuur vastgestelde Beleidsnota rechtmatigheid Veiligheidsregio Zaanstreek-Waterland 2023-2026 (inclusief normenkader) 1% van de totale lasten inclusief toevoegingen aan de reserves als verantwoordingsgrens (€ 535.580) gehanteerd. Uit de rechtmatigheidsverantwoording blijkt dat er rechtmatigheidsfouten en/of onduidelijkheden boven deze verantwoordingsgrens zijn geconstateerd.

In de paragraaf bedrijfsvoering is een nadere toelichting opgenomen ten aanzien van de rechtmatigheid en zijn individuele rechtmatigheidsfouten en/of rechtmatigheids-onduidelijkheden boven de door het algemeen bestuur vastgestelde rapportagegrens van € 25.000 toegelicht.

In paragraaf 4.1 hebben wij onze bevindingen bij de rechtmatigheidsverantwoording nader uitgewerkt. Op grond van onze controle zijn wij van oordeel dat de rechtmatigheidsverantwoording een getrouw beeld geeft.

1.5. Het verloop van onze controlewerkzaamheden

Wij hebben onze controlewerkzaamheden uitgevoerd overeenkomstig de tussen de Veiligheidsregio Zaanstreek-Waterland en Verstegen opgestelde opdrachtbevestiging. Ter ondersteuning daarvan zijn vooraf risicoanalyses opgesteld, werkafspraken gemaakt en tussentijdse controlewerkzaamheden uitgevoerd. Met betrekking tot het controleproces constateren wij het volgende:

- De concept-jaarrekening 2023 was bij aanvang van onze jaarrekeningcontrole op 12 februari jl. gereed en van goed niveau. De rechtmatigheidsverantwoording en de toelichting rechtmatigheid in de paragraaf Bedrijfsvoering zijn nieuw in de jaarstukken 2023. Veiligheidsregio Zaanstreek-Waterland en Verstegen hebben onderling intensief samengewerkt met als resultaat dat de interne en externe rechtmatigheidscontrole kon worden uitgevoerd en de rechtmatigheidsverantwoording voldoet aan de daaraan gestelde eisen.
- De jaarrekening heeft door uw organisatie hoge prioriteit gekregen en de jaarrekeningcontrole heeft u goed voorbereid.

- De samenwerking tussen uw organisatie en Verstegen is wederom goed, prettig en constructief verlopen.
- De dossiervorming als basis voor onze controle was goed op het moment van start van onze controle. Vragen en opmerkingen die wij hadden zijn goed en tijdig beantwoord. Het onderwerp rechtmatigheid en specifiek de rechtmatigheidsverantwoording heeft een groot beslag op uw en onze capaciteit gelegd. Dit valt buiten de invloedssfeer van Veiligheidsregio Zaanstreek-Waterland.
- De wederzijdse afspraken over planning en afronding en uw en onze extra inspanningen hebben ertoe geleid dat de controle binnen de bestuurlijke planning kon worden afgerond. Behoudens onduidelijkheid over rechtmatigheidsverantwoording, buiten de invloedssfeer van Veiligheidsregio Zaanstreek-Waterland.
- Onze controlewerkzaamheden zijn als gevolg van het eerste keer opmaken van een rechtmatigheidsverantwoording en onduidelijkheden vanuit het Rijk ten aanzien van de bestedingen extra BDUR intensiever geweest en hebben ook meer tijd gekost dan vooraf overeengekomen. De extra werkzaamheden en de bijbehorende controlekosten zullen wij met het management overleggen en vervolgens een voorstel doen om de aanvullende tijdbesteding in rekening te brengen.

Wij zijn, rekening houdend met het vorenstaande, van mening dat onze gerealiseerde tijdsbesteding en de door ons gerealiseerde controlewerkzaamheden voldoende zijn voor een kwalitatief toereikende uitvoering van onze controlewerkzaamheden, overeenkomstig de voor ons geldende controle- en overige standaarden (COS).

2. Vermogen, resultaat en continuïteit

2.1. Analyse vermogen, resultaat en resultaatontwikkeling

Het Besluit Begroting en Verantwoording (hierna: BBV) is voor Veiligheidsregio Zaanstreek-Waterland het geldende verslaggevingsstelsel. Hierin wordt onderscheid gemaakt tussen resultaatbepaling en resultaatbestemming. Het is niet toegestaan baten of lasten rechtstreeks in het eigen vermogen te muteren. Mutaties in het eigen vermogen vinden plaats op basis van besluitvorming door het algemeen bestuur.

De jaarrekening 2023 van Veiligheidsregio Zaanstreek-Waterland is opgesteld in overeenstemming met het van toepassing zijnde model. Bij de jaarrekening 2023 is een SiSa-bijlage gevoegd voor de SiSa-regelingen. In paragraaf 4.3 in dit verslag gaan wij hier nader op in.

De door ons gecontroleerde jaarrekening 2023 geeft een eigen vermogen aan per 31 december 2023 van € 1.360.000 (2022: € 1.804.000) en een nadelig resultaat na mutaties in de reserves over 2023 van € 171.000 (voordelig resultaat 2022: € 22.000 na mutaties in de reserves).

De analyse van het gerealiseerde resultaat 2023 ten opzichte van de begroting na wijziging 2023 is toereikend toegelicht in paragraaf 1.2 van de Jaarverantwoording, de individuele programmaverantwoordingen in het Jaarverslag en in paragraaf 1.3.3 van de Jaarrekening.

2.2. Financiële positie en continuïteit

Uitgangspunt bij de begroting van Veiligheidsregio Zaanstreek-Waterland is dat de begroting ten minste sluitend is. In de (gewijzigde) begroting 2023 is een resultaat van € 272.000 negatief opgenomen. De realisatie is uitgekomen op € 171.000 negatief. Dit is € 101.000 'positiever' dan was geraamd volgens de begroting na wijziging 2023 zoals vastgesteld door het algemeen bestuur op 13 december 2023 naar aanleiding van de bestuursrapportage II 2023.

De omvang van het eigen vermogen is in 2023 afgenomen met een bedrag van € 444.000. Dit wordt verklaard door het negatieve saldo van baten en lasten (resultaat voor bestemming) over 2023 van € 422.000 en de terugbetaling van het voordelig resultaat over 2022 van € 22.000 aan de aangesloten gemeenten conform de verdeelsleutel 2022.

Veiligheidsregio Zaanstreek-Waterland heeft een sluitende begroting voor de jaren 2024 tot en met 2027.

De jaarrekening is opgesteld op basis van de continuïteitsveronderstelling. Het bestuur van Veiligheidsregio Zaanstreek-Waterland bevestigt dat er geen twijfel bestaat ten aanzien van de financiële omvang van het vermogen van Veiligheidsregio Zaanstreek-Waterland om de continuïteit te waarborgen. Wij hebben de continuïteitsveronderstelling als basis voor de jaarrekening 2023 beoordeeld en wij kunnen ons verenigen met de toepassing van de continuïteitsveronderstelling in de jaarrekening.

2.3. Interne beheersing

Als onderdeel van de jaarrekeningcontrole hebben wij een interim-controle uitgevoerd. Onze bevindingen en aanbevelingen met betrekking tot de interne beheersingsmaatregelen hebben wij gerapporteerd in onze managementletter 2023 van 12 januari 2024. Wij verwijzen naar deze managementletter. Onze managementletter hebben wij nader toegelicht.

Vanuit onze controleopdracht hebben wij de kwaliteit beoordeeld van de interne beheersingsmaatregelen die een directe relatie hebben met de externe verslaglegging en jaarrekening van Veiligheidsregio Zaanstreek-Waterland. Als een interne beheersingsmaatregel de basis vormt voor onze verdere controlewerkzaamheden, dan toetsen wij ook de werking ervan gedurende het jaar.

Wij vinden dat er binnen Veiligheidsregio Zaanstreek-Waterland – rekening houdend met de aard en omvang van de (administratieve) organisatie – geen sprake is van ernstige tekortkomingen in de voor de jaarrekeningcontrole relevante interne beheersingsmaatregelen. Enkele van onze bevindingen en aanbevelingen uit onze managementletter 2023 behoeven aandacht, waaronder de registratie, documentatie, (verbijzonderde) interne controle en verantwoording van de bestedingen van de extra BDUR-bijdrage.

2.4. Weerstandsvermogen

Het weerstandsvermogen van Veiligheidsregio Zaanstreek-Waterland heeft de aandacht van management en bestuur. Het beleid van Veiligheidsregio Zaanstreek-Waterland is vastgelegd in de Nota weerstandsvermogen en risicobeheersing. Hierin is opgenomen dat de Veiligheidsregio Zaanstreek-Waterland minimaal jaarlijks haar risico's actualiseert. Om de risico's van Veiligheidsregio Zaanstreek-Waterland te actualiseren is een risicoprofiel opgesteld. In bijeenkomsten met zowel organisatie als management zijn de overige reguliere risico's besproken en in januari 2024 geactualiseerd.

Risicomanagement vindt onder andere plaats in de vorm van een risicotabel, waarin de risico's in beeld worden gebracht en periodiek worden gemonitord. In de jaarstukken 2023 is een risicotabel opgenomen in de paragraaf weerstandsvermogen en risicobeheersing. In deze risicotabel is een top-10 met de belangrijkste risico's opgenomen. Dit zijn de risico's die gezamenlijk ca. 99% van de totale benodigde weerstandscapaciteit in beslag nemen. Wij hebben vernomen dat de uitgebreidere risicomatrix periodiek wordt afgestemd met het bestuur om grip te houden op de (ontwikkeling van de) risico's.

Op basis van de geïnterpreteerde risico's is de benodigde weerstandscapaciteit ultimo 2023 berekend op € 912.000 (2022: € 687.000). Daarnaast is de beschikbare weerstandscapaciteit (bestaande uit de algemene reserve) ultimo 2023 bepaald op € 691.000 (2022: € 691.000). De ratio weerstandsvermogen over 2023 is berekend op 0,76 (2022: 1,0). Hiermee valt de ratio in de categorie 'onvoldoende'. Het algemeen bestuur heeft op 20 oktober 2017 besloten dat een ratio van 'voldoende' (bandbreedte tussen 1,0 en 1,4) als doelstelling moet worden aangehouden (categorie C) ter afdekking van bekende risico's.

Veiligheidsregio Zaanstreek-Waterland concludeert in de paragraaf Weerstandsvermogen en risicobeheersing dat met name het risico op het uitblijven van de rijksbijdrage voor de verplichte wijziging van het brandweerstelsel (politiek bestuurlijk risico) grote impact heeft en dat daardoor mogelijk een heroverweging van de financiering van de activiteiten in het kader van Toekomstbestendige Brandweezorg moet plaatsvinden. Dit risico vloeit niet voort uit de reguliere taakstelling van Veiligheidsregio Zaanstreek-Waterland. Om deze reden vindt Veiligheidsregio Zaanstreek-Waterland een tijdelijk verlaging van de weerstandscapaciteit acceptabel.

Gezien het in 2023 toegenomen risicoprofiel van Veiligheidsregio Zaanstreek-Waterland adviseren wij u de ontwikkeling van de risico's en de ontwikkeling van de reserves die aangewezen zijn als dekking van de risico's tussentijds en nauwlettend te blijven volgen.

3. Jaarverslag

Naast de jaarrekening en onze controleverklaring daarbij, omvatten de jaarstukken 2023 andere informatie, die bestaat uit:

- Jaarverantwoording (hoofdstuk 1)
- Programmaverantwoordingen (hoofdstukken 2 tot en met 4)
- Diverse toelichtingen (hoofdstuk 5 tot en met 7)
- Paragrafen (hoofdstuk 8)
- Overige gegevens (onderdeel C)
- Bijlagen 1 tot en met 4 (na de Overige gegevens)

Wij hebben de overige informatie gelezen en vastgesteld dat de daarin opgenomen informatie niet strijdig is met de jaarrekening of onze controlebevindingen. Met onze werkzaamheden hebben wij voldaan aan de vereisten uit het BBV en de Nederlandse Standaard 720 Nadere Voorschriften Controlestandaarden en de verantwoordelijkheden van de accountant met betrekking tot andere informatie. Deze werkzaamheden hebben niet dezelfde diepgang als onze controlewerkzaamheden bij de jaarrekening.

Het jaarverslag en andere informatie mag geen ander beeld oproepen bij de lezer dan de jaarrekening. Wij hebben vastgesteld dat het jaarverslag 2023 van Veiligheidsregio Zaanstreek-Waterland de vereiste informatie in voldoende mate weergeeft en niet strijdig is met de jaarrekening of onze controlebevindingen.

4. Algemene controlebevindingen bij de jaarverslaglegging 2023

4.1. Rechtmatigheid

4.1.1. Inleiding

In eerdere managementletters en accountantsverslagen hebben wij u geïnformeerd over de rechtmatigheidsverantwoording. Veiligheidsregio Zaanstreek-Waterland heeft actief geacteerd op de komst van de rechtmatigheidsverantwoording. Wij verwijzen naar onze (tussentijdse) bevindingen en de aanbevelingen en aandachtspunten die wij hebben gerapporteerd.

Veiligheidsregio Zaanstreek-Waterland heeft in de jaarrekening een rechtmatigheidsverantwoording van het dagelijks bestuur opgenomen. De rechtmatigheidsafwijkingen (rechtmatigheidsfouten en onduidelijkheden) boven de overeengekomen verantwoordingsgrens worden in de rechtmatigheidsverantwoording benoemd. In de paragraaf Bedrijfsvoering in het jaarverslag heeft het dagelijks bestuur een nadere toelichting gegeven over de onderwerpen die de rechtmatigheid raken en op welke wijze de interne beheersing en verbeteracties zijn vormgegeven.

4.1.2. Ontwikkelingen rechtmatigheidsverantwoording

Ingangsdatum rechtmatigheidsverantwoording verslagjaar 2023

Op 27 september 2022 is de Wet versterking decentrale rekenkamers aangenomen door de Eerste Kamer. In deze wet is geregeld dat de rechtmatigheidsverantwoording, opgesteld door het dagelijks bestuur van Veiligheidsregio Zaanstreek-Waterland, onderdeel wordt van de jaarrekening. Hiermee is het dagelijks bestuur zelf verantwoordelijk voor afleggen van verantwoording over de rechtmatigheid van het gevoerde bestuur en de in de jaarrekening verantwoorde baten, lasten en balansmutaties. Dit betekent dat de accountant met ingang van de jaarrekening 2023 alleen een controleverklaring met een oordeel over de getrouwheid van de jaarrekening (inclusief rechtmatigheidsverantwoording) als geheel afgeeft. Tot en met 2022 was dat een controleverklaring met een oordeel over zowel getrouwheid als rechtmatigheid. Wij hebben u, uw bestuur en uw organisatie hierover eerder geïnformeerd.

Aanpassing Gemeentewet, nog geen aanpassing accountantsnormen

Eerder is de Gemeentewet aangepast aan de nieuwe rechtmatigheidsverantwoording. Tegen de voorgestelde wijzigingen in de normen voor de accountantscontrole (het Besluit begroting en verantwoording provincies en gemeenten (BBV) en de normen afkomstig van de Commissie Bedrijfsvoering en Auditing Decentrale Overheden (BADO) heeft de Algemene Rekenkamer (AR) begin 2024 fundamentele bezwaren geuit. Dit heeft tot gevolg dat de voorgestelde wijzigingen in het BBV en in het BADO niet definitief zijn en formeel ongewijzigd blijven voor verslagjaar 2023.

Wel een oordeel over rechtmatigheid

Gemeenten en gemeenschappelijke regelingen werden opgeroepen om de rechtmatigheidsverantwoording wel op te nemen in de jaarrekening. Dit conform besluitvorming door de Eerste Kamer op 27 september 2022 en de door u inmiddels aangepaste en vastgestelde (interne) verordeningen en afspraken die hierover door vertegenwoordigende organen met het algemeen bestuur gemaakt zijn. Omdat de verslaggevings- en accountantsnormen niet zijn aangepast en accountants hiermee geen formele grondslag hebben voor het kunnen afgeven van de controleverklaring bij de jaarrekening 2023, is aan accountants en ook aan Verstegen verzocht om te wachten met het afgeven van de controleverklaring bij de jaarrekening 2023 van gemeenten en gemeenschappelijke regelingen en dus ook bij Veiligheidsregio Zaanstreek-Waterland. Hiermee is het enige tijd onzeker geweest of BBV en BADO nog tijdig konden worden aangepast voor verslagjaar 2023. Dit standpunt hebben wij gevolgd.

Medio april jl. hebben wij bericht ontvangen over de wijzigingen in de verantwoordings- en accountantsnormen in het BBV en BADO. Dit geeft uitsluitel voor gemeenten, gemeenschappelijke regelingen en controlerend accountants over het definitief opmaken van de jaarrekening 2023 en de bestuurlijke behandeling en besluitvorming en over de afronding van onze controlewerkzaamheden en het afgeven van de controleverklaring bij de jaarrekening van Veiligheidsregio Zaanstreek-Waterland.

De accountantscontrole over verslagjaar 2023 leidt tot een (indirect) oordeel over de rechtmatigheid van alle baten, lasten en balansmutaties. Het accountantsoordeel komt hiermee tot uitdrukking in een getrouwheidsoordeel over de rechtmatigheidsverantwoording.

4.1.3. Begrotingsonrechtmatigheid

Onderdeel van de (interne) rechtmatigheidscontrole en de rechtmatigheidsverantwoording is begrotingsrechtmatigheid. In het kader van de begrotingsrechtmatigheid beoordeelt Veiligheidsregio Zaanstreek-Waterland de begrotingsafwijkingen per programma voor zowel de lasten en de baten als de afwijkingen op investeringskredieten.

Over 2023 heeft Veiligheidsregio Zaanstreek-Waterland volgens de gewijzigde begroting 2023 € 47,1 miljoen aan lasten na bestemming begroot (primitieve begroting 2023 € 34,9 miljoen) tegenover € 53,6 miljoen aan werkelijke lasten (2022: € 40,8 miljoen). Aan baten heeft Veiligheidsregio Zaanstreek-Waterland over 2023 een bedrag geraamd van € 46,9 miljoen volgens de gewijzigde begroting 2023 (primitieve begroting 2023 € 34,9 miljoen), tegenover € 53,4 miljoen aan werkelijke baten (2022: € 40,8 miljoen). Dit betekent een over-realisatie van de lasten en baten in 2023.

Veiligheidsregio Zaanstreek-Waterland kent drie programma's en de Algemene dekkingsmiddelen. Op deze drie programma's en de Algemene dekkingsmiddelen is in 2023 sprake van de volgende begrotingsafwijkingen op de lasten en de baten:

Programma	Werkelijk 2023	Begroot (na wijziging) 2023	Afwijking begroting 2023
LASTEN			
Programma 1 Crisisbeheersing	€ 19.153.888	€ 12.787.589	€ 6.366.300 (overschrijding)
Programma 2 Brandweezorg	€ 25.209.700	€ 24.970.144	€ 239.556 (overschrijding)
Programma 3 Organisatie (overhead)	€ 8.999.461	€ 9.242.447	€ 242.986 (onderschrijding)
Algemene dekkingsmiddelen	€ 194.954	€ 124.544	€ 70.410 (overschrijding)
BATEN			
Programma 1 Crisisbeheersing	€ 16.373.336	€ 10.159.486	€ 6.213.851 (overschrijding)
Programma 2 Brandweezorg	€ 2.949.664	€ 2.752.766	€ 196.898 (overschrijding)
Programma 3 Organisatie (overhead)	€ 620.576	€ 559.212	€ 61.364 (overschrijding)
Algemene dekkingsmiddelen	€ 33.192.552	€ 33.120.233	€ 72.319 (overschrijding)

In 2023 is sprake van de volgende (begroting)afwijkingen op de investeringskredieten:

Afwijkingen kredieten van gerealiseerde investeringen	Bedrag
Totaal overschrijdingen op investeringskredieten	€ 81.000
Totaal onderschrijdingen op investeringskredieten	€ 85.000

In november 2023 is door de commissie BBV in de gewijzigde Kadernota Rechtmatigheid 2023 een nadere duiding gegeven aan het begrip Begrotingsonrechtmatigheid:

1. Er is hiervan sprake als het dagelijks bestuur bij de realisatie van doelen en het realiseren van activiteiten de door het algemeen bestuur vastgestelde budgetten voor wat betreft de lasten of investeringsbudgetten overschrijdt.
2. Toevoegingen en onttrekkingen aan de reserves die niet door het algemeen bestuur zijn vastgesteld voor het einde van het boekjaar.
3. Bij onderschrijdingen van lasten of investeringskredieten en ook bij lagere/hogere baten dan begroot de begroting niet tijdig* met begrotingswijzigingen is aangepast.

Het derde onderdeel is een uitbreiding van het begrip begrotingsonrechtmatigheid. *Hoe niet tijdig wordt geïnterpreteerd, wordt bepaald door de 'spelregels' (afspraken) tussen het algemeen bestuur en het dagelijks bestuur. De spelregels met betrekking tot het informeren en vaststellen van begrotingswijzigingen bij onderschrijdingen van lasten en investeringsbudgetten (kredieten) en bij lagere/hogere baten ten opzichte van de begroting zijn veelal in de financiële verordening art. 212 Gemeentewet opgenomen.

Veiligheidsregio Zaanstreek-Waterland heeft in de vernieuwde financiële verordening 2023 ex. artikel 212 Gemeentewet afspraken opgenomen over wat in dit opzicht tijdig is. In artikel 7 lid 4 is opgenomen dat onderschrijdingen van de lasten of investeringskredieten en lagere of hogere baten dan begroot voor de begrotingsrechtmatigheid niet als onrechtmatig worden beschouwd indien deze afwijkingen door het dagelijks bestuur bij de jaarstukken worden gemeld en toegelicht aan het algemeen bestuur.

Voor de melding en toelichting op de begrotingsafwijkingen per programma voor zowel de lasten en de baten als de afwijkingen op investeringskredieten verwijzen wij naar uw inhoudelijke analyse in hoofdstuk 1.3.3 van de jaarrekening 2023. Veiligheidsregio Zaanstreek-Waterland heeft in dit hoofdstuk (1.3.3) en de rechtmatigheidsverantwoording de afwijkingen gewogen en bepaald welke afwijkingen rechtmatig zijn, onrechtmatig zijn en welke onrechtmatigheden volgens het beleid van het algemeen bestuur acceptabel worden verklaard. De conclusie van Veiligheidsregio Zaanstreek-Waterland dat er geen 'onacceptabele' begrotingsonrechtmatigheden zijn vastgesteld delen wij.

4.1.4. (Europese) aanbesteding

Onderdeel van het vastgestelde normenkader van Veiligheidsregio Zaanstreek-Waterland zijn regels en voorschriften ten aanzien van Europese aanbestedingsregels. Veiligheidsregio Zaanstreek-Waterland controleert of juiste naleving van deze Europese (EU) aanbestedingsregels heeft plaatsgevonden. Deze controle is een belangrijk onderdeel van de (interne) rechtmatigheidscontrole en van de rechtmatigheidsverantwoording.

Veiligheidsregio Zaanstreek-Waterland ziet voorafgaand aan aanbestedingen strak toe dat bij het aangaan van nieuwe opdrachten de regels ten aanzien van EU-aanbesteding strikt worden nageleefd. Tijdens onze controle en de gesprekken met uw organisatie hierover hebben wij vastgesteld dat dit bewustzijn aanwezig is en dat wij deze aandacht terugzien in uw organisatie op meerdere momenten in het jaar. Zowel uit de verbijzonderde interne controle als uit onze externe controle zijn geen onrechtmatigheden geconstateerd.

4.1.5. Rechtmatigheidsafwijkingen 2023

In de rechtmatigheidsverantwoording 2023 in de jaarrekening heeft u de rechtmatigheidsafwijkingen opgenomen en de afwijkingen die daarvoor in aanmerking komen nader toegelicht in de paragraaf Bedrijfsvoering.

Hieronder hebben wij het kader van het algemeen bestuur voor de (interne) rechtmatigheidscontrole en rechtmatigheidsverantwoording opgenomen waaraan Veiligheidsregio Zaanstreek-Waterland moet voldoen. Het kader is uitgebreid met de normen waaraan de accountant moet voldoen.

Onderwerp	Percentage	Bedrag
Totale lasten 2023 Realisatie volgens Jaarrekening 2023	n.v.t.	€ 53.558.000
Toevoegingen aan de reserves 2023 Realisatie volgens Jaarrekening 2023	n.v.t.	€ 0
Basis voor berekening goedkeuringstolerantie getrouwheid en verantwoordinggrens rechtmatigheid	n.v.t.	€ 53.558.000
Accountant		
Materialiteit BADO voor getrouwheidsfouten	1%	€ 535.000
Materialiteit BADO voor onzekerheden in de controle	3%	€ 1.605.000
Rapporteringstolerantie voor toelichting getrouwheidsfouten en onzekerheden in de controle in het accountantsverslag	Vast bedrag	€ 25.000
Rechtmatigheid		
Verantwoordingsgrens (regulier) voor de financiële rechtmatigheidstoetsing, vastgesteld door het algemeen bestuur	1%	€ 535.580
Rapporteringsgrens voor individuele rechtmatigheidsfouten en rechtmatigheidsonzekerheden in de paragraaf Bedrijfsvoering	Vast bedrag	€ 25.000

Rechtmatigheidsafwijking	Rechtmatigheids- fout	Rechtmatigheids- onzekerheid	Waarvan niet- acceptabel	Waarvan acceptabel
Overschrijding lasten Programma 1 Crisisbeheersing	€ 6.366.300	N.v.t.	N.v.t.	€ 6.366.300
Overschrijding lasten Programma 2 Brandweezorg	€ 239.556	N.v.t.	N.v.t.	€ 239.556
Overschrijding lasten Algemene dekkingsmiddelen	€ 70.410	N.v.t.	N.v.t.	€ 70.410
Overschrijdingen op 4 investeringskredieten	€ 81.000	N.v.t.	N.v.t.	€ 81.000
TOTAAL	€ 6.757.266	N.v.t.	N.v.t.	€ 6.757.266

Wij hebben vastgesteld dat de rechtmatigheidsverantwoording getrouw is.

4.2. WNT-verantwoording

4.2.1. *Controlebevindingen en aanbevelingen*

Wij hebben de in de jaarrekening opgenomen WNT-verantwoording 2023 gecontroleerd overeenkomstig de door de minister vastgestelde [Regeling controleprotocol WNT 2023](#). Daarbij zijn door ons geen afwijkingen geconstateerd.

4.2.2. *Beperkingen in de reikwijdte van onze controlewerkzaamheden*

Het doel van het controleprotocol WNT is om vast te stellen of de bezoldiging van de directie en het bestuur overeenkomt met de bepalingen van de WNT en juist is gepresenteerd in de WNT-verantwoording.

Wij kunnen op grond van de uitvoering van het WNT-protocol niet uitsluiten dat er verschillen zijn tussen de uitbetaalde bezoldiging en de daarover gemaakte afspraken tussen het bestuur en de directie. Bijvoorbeeld omdat wij geen weet hebben van een separaat gemaakte bezoldigingsafpraak. Het kan daardoor voorkomen dat de WNT correct is toegepast, terwijl de bezoldiging afwijkt van gemaakte afspraken. Ons is bevestigd dat er naast de arbeidsovereenkomst met de directeur geen andere bezoldigingsafspraken bestaan.

Als de in de WNT-verantwoording verantwoorde bezoldiging niet overeenkomt met uw beeld van de gemaakte afspraken of met uw eigen administratie, verzoeken wij u ons zo snel mogelijk daarover te informeren. Wij kunnen dan op grond van uw informatie onze controlebevindingen evalueren.

4.3. SiSa-verantwoording

Bij de jaarrekening 2023 voegt Veiligheidsregio Zaanstreek-Waterland als bijlage de SiSa-verantwoording toe. Veiligheidsregio Zaanstreek-Waterland heeft de rechtmatige totstandkoming van de SiSa-bijlage getoetst.

Voor deze specifieke uitkeringen is in de wet bepaald dat de accountant in de controleverklaring opneemt of de baten en lasten (alsmede de balansmutaties) met betrekking tot specifieke uitkeringen rechtmatig tot stand zijn gekomen. Dit betekent dat naast het getrouwheidsoordeel bij de jaarrekening als geheel, expliciet nog een oordeel van de accountant wordt gevraagd bij de rechtmatigheid van de specifieke uitkeringen in de SiSa-bijlage. In de controle van de specifieke uitkering (SiSa) is met de komst van de rechtmatigheidsverantwoording hierin niets veranderd. Dat betekent dat wij ook in ons accountantsverslag 2023 rapporteren over de SiSa-regelingen en een tabel met bevindingen opnemen per SiSa-regeling.

4.3.1. *Opvang Oekraïense vluchtelingen en asielzoekers in crisisnoodopvang-locaties*

De Rijksoverheid heeft in 2022 alle veiligheidsregio's opdracht gegeven om gemeentelijke opvangplekken voor Oekraïense vluchtelingen (onthemden) te realiseren. Medio 2022 is aanvullend het verzoek van de Rijksoverheid ontvangen om asielzoekers tijdelijk op te vangen in crisisnoodopvanglocaties vanwege de capaciteitsuitdagingen van Ter Apel. Veiligheidsregio Zaanstreek-Waterland voert hiermee vanaf 2022 extra taken uit voor (eerste) Opvang onthemden Oekraïne (Oekraïne) en Crisisnoodopvang asielzoekers (CNO).

Voor de vergoeding van meerkosten en de verantwoording van meerkosten in de jaarrekening 2023 van Veiligheidsregio Zaanstreek-Waterland zijn landelijk afspraken gemaakt, onder meer in het Bekostigingsbesluit en een Verantwoordinginstructie (Oekraïne). De verantwoording over de besteding van de meerkosten eerste opvang ontheemden Oekraïne verloopt via de SiSa-regeling A18 'Bekostiging eerste opvang ontheemden Oekraïne door Veiligheidsregio's' (Single information, Single audit).

In de SiSa-verantwoording 2023 is de besteding van de 'eigen kosten' van Veiligheidsregio Zaanstreek-Waterland in 2023 ten bedrage van afgerond € 274.667 verantwoord (SiSa-regeling A18). Over de door de uitvoerende medeoverheden (gemeente Zaanstad, gemeente Wormerland en GGD Zaanstreek-Waterland) in 2022 verrichte bestedingen is in de SiSa-verantwoording 2023 van Veiligheidsregio Zaanstreek-Waterland verantwoording afgelegd (conform de t-1-systematiek). Volgens de definitieve kostenopgaven (SiSa-regeling A18B) heeft gemeente Zaanstad over 2022 € 243.883 besteed, gemeente Wormerland € 1.662.877 en GGD Zaanstreek-Waterland € 77.288.

De vergoeding van de meerkosten Oekraïne verloopt via het Rijk (Ministerie van Justitie en Veiligheid) en de vergoeding van de meerkosten CNO verloopt via het Centraal Orgaan opvang Asielzoekers (COA). De 'eigen' extra kosten over 2023 bedragen voor de eerste opvang ontheemden Oekraïne afgerond € 275.000 en voor de crisishulpverlening asielzoekers (CNO) afgerond € 9.403.070. De lasten van de uitvoerende gemeente Zaanstad, gemeente Wormerland en de GGD Zaanstreek-Waterland zijn in 2023 via de balans verantwoord (kassiersfunctie). De eigen lasten 2023 van de Veiligheidsregio Zaanstreek-Waterland (€ 275.000) zijn verantwoord in het overzicht van baten en lasten 2023 en in de SiSa-bijlage. Deze verwerking is volgens de voorgeschreven richtlijnen van het Rijk en conform 2022.

Veiligheidsregio Zaanstreek-Waterland heeft deze aanvullende kosten apart geregistreerd en heeft de kosten gecontroleerd via interne controle en verbijzonderde interne controle op getrouwheid en rechtmatigheid. Het is uw verwachting dat de compensatie over 2023 volledig dekkend (budgetneutraal) zal zijn. In de jaarrekening 2023 heeft u de gevolgen van de crisis toegelicht, evenals de financiële impact voor Veiligheidsregio Zaanstreek-Waterland. De bijdrage over 2022 heeft het Rijk nog niet vastgesteld.

4.3.2. BDUR gelden

Landelijk is een (aanvullende) verhoging van € 83 miljoen toegekend in de BDUR (Besluit Doeluitkering Rampenbestrijding) voor crisisbeheersing. Dit Rijksgebed is bedoeld om Veiligheidsregio's beter voorbereid te laten zijn op toekomstige rampen en crises, onder meer door het versterken van het fundament, netwerk, platform en de informatiefunctie. Daarnaast is de bijdrage ook bedoeld om flexibele netwerksamenwerking tussen regio's en met het Rijk en andere crisispartners te realiseren. Tot slot is er ook geld beschikbaar gesteld voor de inrichting van een knooppunt Coördinatie Regio's Rijk, dat 24/7 ondersteuning biedt in coördinatie en informatiemanagement tussen regio's, het Rijk en crisispartners.

Aan Veiligheidsregio Zaanstreek-Waterland is voor 2023 een Rijksbijdrage BDUR toegekend van afgerond € 5.331.000. Dit bedrag is inclusief de (eerste) extra (aanvullende) BDUR-bijdrage voor 2023 van € 1.039.000 voor versterking crisisbeheersing en informatievoorziening en de loon- en prijsbijstelling over de (extra) BDUR 2023 van € 329.000. Het is niet de bedoeling dat de gemeentelijke bijdragen aan veiligheidsregio's, als effect van de ophoging van de BDUR, worden verlaagd en/of met de extra financiële middelen tekorten worden gedekt in de exploitatie op het gebied van andere taakgebieden van de veiligheidsregio's.

Zoals gemeld in onze managementletter 2023 worden bestedingen ten laste van de extra (aanvullende) BDUR-bijdrage in 2023 ook via de SiSa-regeling geregeld en via de SiSa-bijlage verantwoord. Volgens de voorwaarden van de extra (aanvullende) BDUR kunnen veiligheidsregio's een eventueel niet besteed bedrag van de extra (aanvullende) BDUR-bijdrage verantwoorden via de balans, onder de post 'overlopende passiva'. Wij hebben aan u gevraagd om de bestedingen ten laste van de extra (aanvullende) BDUR-bijdrage nauwkeurig te registreren en te documenteren met als doel de rechtmatigheid van de bestedingen vast te stellen voor opname in de SiSa-verantwoording. Veiligheidsregio Zaanstreek-Waterland heeft een specificatie opgesteld van de bestedingen die ten laste van de extra (aanvullende) BDUR-bijdrage zijn gebracht in 2023 ten bedrage van afgerond € 1.005.000.

Het Rijk heeft (nog) onvoldoende toetsbare normen en richtlijnen beschikbaar gesteld aan Veiligheidsregio's waaraan de bestedingen over 2023 van de extra (aanvullende) BDUR-bijdrage moeten voldoen. Door het ontbreken van onder meer een verantwoordingsinstructie is niet bekend hoe eventuele bevindingen en afwijkingen in het kader van de getrouwheid en rechtmatigheid moeten worden afgewogen door Veiligheidsregio Zaanstreek-Waterland en door ons. Ons is gemeld dat de extra (aanvullende) BDUR-bijdrage in 2023 is besteed aan de versterking van de crisisbeheersing in de lijn van de uitgangspunten die Veiligheidsregio Zaanstreek-Waterland in 2023 voor deze strategische opgave heeft gehanteerd. Daarbij geeft Veiligheidsregio Zaanstreek-Waterland aan dat de administratie niet is ingericht op het in beeld brengen van specifieke personele inzet, zoals voor (extra) BDUR. Veiligheidsregio Zaanstreek-Waterland beschikt niet over een tijdschrijfsysteem.

Van de totale lasten van € 1.005.000 kon de rechtmatigheid van de bestedingen voor een bedrag van € 215.636 niet meer aannemelijk worden gemaakt en afdoende (reproduceerbaar) worden aangetoond door Veiligheidsregio Zaanstreek-Waterland. Dit bedrag hebben wij als 'onzeker' aangemerkt en gerapporteerd in de SiSa-tabel van hoofdstuk 4.3.3. Wij merken deze lasten niet aan als getrouwheids- of rechtmatigheidsfout.

Het nog niet in 2023 bestede bedrag van € 35.000 heeft Veiligheidsregio Zaanstreek-Waterland ultimo 2023 verantwoord via de balans, onder de post 'overlopende passiva'.

4.3.3. SiSa-bijlage

Het is de taak van de accountant om als onderdeel van de controle van de jaarrekening vast te stellen dat Veiligheidsregio Zaanstreek-Waterland de SiSa-bijlage correct en volledig heeft ingevuld en aan de voorwaarden heeft voldaan.

Wij hebben tijdens onze controle de SiSa-bijlage gecontroleerd, die door Veiligheidsregio Zaanstreek-Waterland is opgemaakt, op basis van de nota verwachtingen accountantscontrole SiSa 2023 van 12 januari 2024. Wij benadrukken dat u als gemeenschappelijke regeling zelf verantwoordelijk bent voor de volledigheid van de te verantwoorden indicatoren zoals opgenomen in de SiSa-bijlage.

Op grond van het Besluit accountantscontrole decentrale overheden (BADO), artikel 5, lid 4, rapporteren wij in ons accountantsverslag over de fouten en onzekerheden van de specifieke uitkeringen die in 2023 in het kader van SiSa worden verantwoord.

Het is volgens de nota verwachtingen accountantscontrole voorgeschreven dat wij de geconstateerde fouten en onzekerheden per regeling rapporteren door middel van onderstaande verplichte tabel. Deze tabel dient door uw gemeenschappelijke regeling samen met een aantal andere verplicht voorgeschreven verantwoordingsdocumenten elektronisch bij het CBS te worden aangeleverd.

Veiligheidsregio Zaanstreek- Waterland	Specifieke uitkering	Fout of onzekerheid	Financiële omvang in euro's	Toelichting Fout of onzekerheid
Nummer specifieke uitkering conform SiSa-bijlage 2023				
A2	Brede Doeluitkering Rampenbestrijding (BDUR)	Onzekerheid	€ 215.636	Zie toelichting onderstaand *)
A12	Incidentele bijdrage ondersteuning naleving controle op coronatoegangs-bewijzen	N.v.t.	N.v.t.	N.v.t.
A18	Bekostiging eerste opvang ontheemden Oekraïne door Veiligheidsregio's	N.v.t.	N.v.t.	N.v.t.

- Rechtmatigheidsoordeel specifieke uitkeringen (zoals blijkt uit de controleverklaring): goedkeurend
- Strekking controleverklaring getrouwheid gehele jaarrekening: goedkeurend

***) Toelichting onzekerheid SiSa-regeling A2 Brede Doeluitkering Rampenbestrijding (BDUR)**

Veiligheidsregio Zaanstreek-Waterland heeft in 2023 voor een totaalbedrag van € 1.004.835 aan bestedingen voor versterking crisisbeheersing en informatievoorziening, waaronder personele lasten, materiële lasten en overhead, ten laste van de extra (aanvullende) BDUR-bijdrage verantwoord. Van deze uitgaven kan de rechtmatigheid van de bestedingen voor een bedrag van € 215.636 niet meer aannemelijk worden gemaakt en afdoende (reproduceerbaar) worden aangetoond. Om deze reden is dit bedrag als 'onzeker' aangemerkt. Wij merken hierbij op dat het Rijk geen richtlijnen heeft verstrekt waaraan de bestedingen over 2023 van de extra (aanvullende) BDUR-bijdrage moeten voldoen. Dit betekent dat toetsbare normen ontbreken voor de (verbijzonderde) interne controle op de bestedingen en vervolgens voor de externe (accountants)controle en de verantwoording daarover.

4.4. IT-beheersing

Vanuit onze controle van de jaarrekening zijn geen aanwijsbare risico's geconstateerd voor de betrouwbaarheid en continuïteit van de geautomatiseerde gegevensverwerking.

Onze werkzaamheden richten zich vooral op de IT-beheersingsmaatregelen die relevant zijn in het kader van onze opdracht voor het controleren van de jaarrekening. Wij benadrukken dat onze werkzaamheden zich niet richten op alle IT-risico's en -beheersingsmaatregelen, zoals bijvoorbeeld de risico's en beheersingsmaatregelen die voortvloeien uit cybercriminaliteit.

Het huidige IT-landschap wordt gedomineerd door Cloud- en SaaS-oplossingen. Het zwaartepunt van IT-beheersing verschuift daardoor naar toegangsbeheer en het reduceren van het risico van cybercriminaliteit. Hierbij hebben wij nog enkele (belangrijke) verbeterpunten geconstateerd. Die hebben wij gerapporteerd in onze managementletter. Wij benadrukken dat ons onderzoek van de IT-beheersingsmaatregelen in het kader van onze jaarrekeningcontrole belangrijke informatie kan geven over IT-risicogebieden van Veiligheidsregio Zaanstreek-Waterland. Er kan echter ook sprake zijn van risicogebieden die niet door ons onderkend worden. De oorzaak hiervan is de beperkte scope van ons onderzoek.

Voor een verbreding van de scope van het onderzoek naar IT-beheersingsmaatregelen adviseren wij om met name aandacht te hebben voor kwaliteitscertificering van IT-processen, systemen en applicaties en voor beveiligingsscan's door specialisten. Desgewenst bespreken wij graag de relevante opties en de mogelijkheden die wij (vanuit ons netwerk) hierin kunnen bieden.

In onze managementletter 2023 hebben wij uitgebreid gerapporteerd over de IT-beheersing. Voor onze overige bevindingen verwijzen wij naar deze managementletter.

4.5. Verwerking van geconstateerde afwijkingen

Tijdens de jaarrekeningcontrole zijn naar aanleiding van onze controle geen materiële correcties doorgevoerd in de jaarrekening 2023.

Er hebben naar aanleiding van onze controle correcties plaatsgevonden in de jaarstukken, dit betroffen cijfermatige correcties en tekstuele aanpassingen, zoals aanpassingen met betrekking tot presentatie-, rubricerings- en toelichtingsvereisten van het BBV, begrotingsrechtmatigheid en de rechtmatigheidsverantwoording.

Inhoudelijk zijn er over de jaarrekening 2023 en de doorgevoerde correcties geen meningsverschillen geweest met uw organisatie.

Naar aanleiding van de door ons uitgevoerde controlewerkzaamheden resteren ongecorrigeerde getrouwheidsfouten en onzekerheden in de controle groter dan de rapporteringstolerantie van € 25.000. De onderstaande tabel geeft een samenvatting van de fouten en onzekerheden ten aanzien van getrouwheid.

Betreft	Fout (getrouwheid)	Onzekerheid (getrouwheid)
Te lage verantwoording Nog te ontvangen Rijksbijdragen over 2022 en 2023 SiSa-regeling A18 Oekraïne (overlopende activa en baten)	€ 94.510	
Te lage verantwoording Vooruitontvangen Rijksbijdragen SiSa-regeling A2 (extra) BDUR (overlopende passiva)	€ 68.262	
Te lage verantwoording Vooruitbetaalde kosten (overlopende activa) / Te hoge verantwoording kosten (exploitatie) 2023	€ 45.000	
Bestedingen ten laste van extra BDUR-bijdrage 2023		€ 215.636
TOTAAL	€ 207.772	€ 215.636

Herstelbare getrouwheidsfouten werken volgens bijlage 6 'Beslisboom getrouwheid- en rechtmatigheidsbevindingen' van de Kadernota Rechtmatigheid van de commissie BBV niet door als rechtmatigheidsfout voor de rechtmatigheidsverantwoording (voorwaardencriterium).

Het totaal van de geconstateerde afwijkingen op het gebied van de getrouwheid blijft binnen de goedkeuringstolerantie voor fouten (€ 535.000) en de goedkeuringstolerantie voor onzekerheden (€ 1.605.000). Hierdoor is de strekking van de controleverklaring 2023 goedkeurend voor getrouwheid.

5. Overige onderwerpen

5.1. Naleving van wet- en regelgeving en frauderisicobeheersing

Wij betrekken bij onze controlewerkzaamheden, overeenkomstig de voor ons geldende standaarden, de naleving van wet- en regelgeving en frauderisico's. Daarbij richten wij ons op risico's die kunnen leiden tot een afwijking van materieel belang in de jaarrekening.

Wij hebben op basis van onze controlewerkzaamheden de risicofactoren voor overtredingen van wet- en regelgeving en fraude geëvalueerd. Frauderisicofactoren kunnen voortvloeien uit bijvoorbeeld leveranciersselectie, (contant) geldverkeer, bewuste beïnvloeding door het bestuur en/of het management van de presentatie (jaar)cijfers teneinde een ander beeld voor te stellen dan de werkelijkheid en misbruik/oneigenlijk gebruik van bedrijfsmiddelen van de Veiligheidsregio Zaanstreek-Waterland.

Onze controle heeft geen afwijkingen van wet- en regelgeving of aanwijzingen voor fraude aan het licht gebracht.

Veiligheidsregio Zaanstreek-Waterland heeft beleid dat gericht is op het systematisch identificeren en beheersen van deze risico's. Wij constateren dat er in de bedrijfsvoering belangrijke maatregelen zijn getroffen om dergelijke risico's te beheersen. Deze maatregelen bestaan hoofdzakelijk uit het toewijzen van taken en verantwoordelijkheden, het realiseren van functiescheiding, procedures, intern toezicht en externe controle.

Naar onze mening wordt het risico van (materiële) fraude en overtreding van wet- en regelgeving hierdoor teruggebracht. Wij adviseren hierbij nog wel om als onderdeel van het risicomanagementsysteem periodiek een separate risicoanalyse op deze thema's uit te voeren en daarbij te evalueren of er voldoende beheersingsmaatregelen zijn getroffen. Wij verwijzen hiervoor naar onze bevindingen die wij in onze managementletter hebben gerapporteerd.

Onze eigen controlewerkzaamheden hebben overigens geen relevante afwijkingen van wet- en regelgeving of aanwijzingen voor fraude aan het licht gebracht. Daarbij merken wij nog wel op dat van ons niet verwacht kan worden dat elke overtreding van wet- en regelgeving of fraude door ons ontdekt wordt. Dat heeft onder andere te maken met het mogelijk opzettelijke karakter van dergelijke overtredingen en fraude.

In onze gesprekken met de organisatie is bevestigd dat er geen fraude heeft plaatsgevonden en ook geen vermoeden is van fraude.

5.2. Onafhankelijkheid

Het waken voor onze onafhankelijkheid is primair onze eigen (vaktechnische) verantwoordelijkheid. Daarvoor treffen wij – overeenkomstig onze standaarden en interne kwaliteitsprocedures – diverse maatregelen. Op basis van de uitvoering van deze maatregelen kunnen wij bevestigen dat wij de controleopdracht voor de jaarstukken van Veiligheidsregio Zaanstreek-Waterland op onafhankelijke wijze hebben kunnen uitvoeren en afronden.

Aanvullend daarop rapporteren wij u jaarlijks – voor uw beoordeling van onze onafhankelijkheid – de werkzaamheden die door ons zijn verricht naast het controleren van financiële verantwoordingen en het uitoefenen van onze natuurlijke adviesfunctie. Met betrekking tot het verslagjaar 2023 hebben wij geen werkzaamheden verricht naast onze controlewerkzaamheden en de direct daaruit voortvloeiende ondersteuning en advisering over de invoering van de rechtmatigheidsverantwoording.

Tot slot bevestigen wij dat geen sprake is van een langdurige betrokkenheid (zeven jaar of meer) van één van de teamleden bij de controleopdracht voor de Veiligheidsregio Zaanstreek-Waterland.

5.3. Duurzaamheid

Wij hebben ons een beeld gevormd van de aandacht die Veiligheidsregio Zaanstreek-Waterland heeft voor het verduurzamen van de bedrijfsvoering en de verantwoording daarover in het bestuursverslag of anderszins. Daarbij houden wij er rekening mee dat Veiligheidsregio Zaanstreek-Waterland niet onder de verplichtingen vanuit de CSRD valt, maar wel te maken heeft en krijgt met verantwoordingsvereisten vanuit onder meer (lokale) overheden, zorgverzekeraars en banken. Zie ook onze managementletter hierover.

Het verdient aanbeveling om duurzaamheid nadrukkelijker te agenderen, zodat Veiligheidsregio Zaanstreek-Waterland zelf ook de regie kan houden over de ontwikkelingen die vanuit wet- en regelgeving op de organisatie afkomen. Het voert voor dit accountantsverslag te ver om een volledig stappenplan uit te werken en tegelijkertijd onderkennen wij een risico dat te laat wordt gestart met voorbereidingen om tijdig te kunnen voldoen aan de verantwoordingsvereisten vanuit de CSRD die indirect op Veiligheidsregio Zaanstreek-Waterland afkomen.

In dat kader adviseren wij om in ieder geval de volgende processtappen te agenderen en op te pakken:

- **Materialiteitsanalyse.** Zie voor meer informatie over het bepalen van de materialiteit bijvoorbeeld het [Stappenplan dubbele materialiteitsanalyse CSRD](#) dat ontwikkeld is door de NBA. De materialiteitsanalyse geeft richting aan de focusgebieden voor verduurzaming en aan verantwoording daarover. Een goede materialiteitsanalyse motiveert ook waarom Veiligheidsregio Zaanstreek-Waterland wel of niet werkt aan bepaalde duurzaamheidsdoelstellingen. Professionele adviesbureaus beschikken over software om de materialiteitsanalyse gestructureerd uit te voeren. *Ons advies is om de materialiteitsanalyse medio 2024 gereed te hebben.*
- **Duurzaamheidsbeleid.** Op basis van de materialiteitsanalyse kan het duurzaamheidsbeleid van Veiligheidsregio Zaanstreek-Waterland herijkt worden en vertaald worden naar actiepunten die geadresseerd worden aan verantwoordelijke functionarissen, al dan niet ondersteund door externe deskundigen. Wij adviseren om het herijken van het duurzaamheidsbeleid te agenderen voor het derde kwartaal 2024. Hierbij merken wij nog op dat duurzaamheidsbeleid niet los is te zien van het meerjarenbeleid van organisaties en andersom ook niet. Dit impliceert dat het uitwerken van duurzaamheidsbeleid tot gevolg kan hebben dat het meerjarenbeleid op onderdelen bijgesteld moet worden.

- Verantwoordingsinformatie. Voor CSRD-plichtige organisaties zijn de verantwoordingsvereisten (in combinatie met de materialiteitsanalyse) inmiddels bekend. Voor niet-CSRD-plichtige organisaties zal er de komende tijd meer duidelijkheid komen over de verantwoordingsvereisten vanuit ketenpartners. Ongeacht de toepasselijkheid van de CSRD is het uitwerken van een duurzaamheidsverantwoording een omvangrijk proces. *Wij adviseren om dit te agenderen voor het laatste kwartaal 2024 en daarbij in eerste instantie aansluiting te zoeken bij de 'light' versie van de CSRD: [de EU Voluntary Sustainability Reporting Standard for non-listed SMEs that are outside the scope of CSRD](#). Desgewenst beschikken wij over een in het Nederlands vertaalde versie.* Als aandachtspunt merken wij hierbij nog op dat het stelselmatig verantwoorden over duurzaamheid ook vraagt om een daarop afgestemde inrichting van registraties en informatiesystemen. *Wij adviseren om hier aandacht voor te hebben.*

Van het in de vorige paragraaf geschetste, beschikken nog maar weinig organisaties over veel deskundigheid. *In lijn met de CSRD adviseren wij om externe deskundigen in te schakelen om scherper zicht te krijgen op deze ontwikkelingen en een beeld te krijgen van wat dit concreet van Veiligheidsregio Zaanstreek-Waterland zal vragen de komende jaren.*

6. Slot

Wij vertrouwen erop u met dit accountantsverslag voldoende te hebben geïnformeerd over onze controlebevindingen en u van dienst te zijn geweest met de vermelde ontwikkelingen en aanbevelingen.